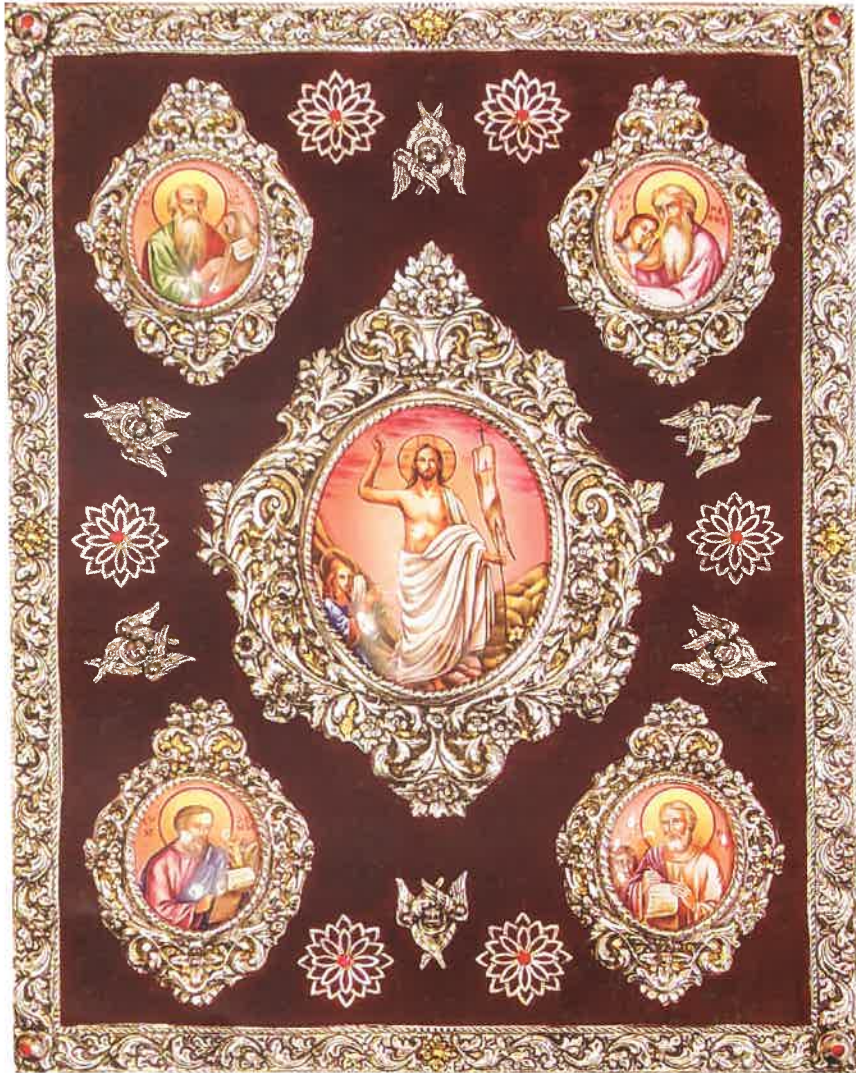

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ

«Τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν» (Β' Κορινθ. ιγ', 9)

Χριστός Ἀνέστη!
(Εὐαγγέλιον Ἱ. Ν. Ἀγ. Μάρκου Βροντάδου)

Τεύχος 81ον ΜΑΡΤΙΟΣ-ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΦΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

ΛΙΜΝΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ
ΧΙΟΣ

«Αἱ γενεαὶ πᾶσαι...»
(Μεγ. Παρασκευή 2025).

Μνήσθητι, Κύριε, ΑΝΘΙΜΟΥ ἀρχιερέως
(Ι. Ν. Ἀγ. Μάρκου Βροντάδου 15.03.25).

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΩ ΑΓΙΩ ΠΑΣΧΑ

Αριθμ. Πρωτ. 251

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

* * *

Τιμιώτατοι ἀδελφοί Τεράρχαι καί τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα,

Ἐλέω καί δυνάμει Θεοῦ διαπλεύσαντες ἐν προσευχῇ καί νηστεία τό πέλαγος τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί φθάσαντες εἰς τό παμφαές Πάσχα, ἀνυμνοῦμεν τόν κατελθόντα μέχρις Ἰδίου ταμείων καί «ἀπεργασάμενον πᾶσιν εἰσηκτόν τόν Παράδεισον» διά τῆς ἐκ νεκρῶν Ἑγέρσεως Αὐτοῦ Κύριον τῆς δόξης.

Ἡ Ἀνάστασις δέν εἶναι ἀνάμνησις ἐνός γεγονότος ἀπό τό παρελθόν, ἀλλά «καλή ἀλλοίωσις» τῆς ὑπάρξεώς μας, «ἄλλη γέννησις, βίος ἕτερος, ἄλλο ζωῆς εἶδος, αὐτῆς τῆς φύσεως ἡμῶν μεταστοιχείωσις»¹. Ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι ἀνακαινίζεται ὁμοῦ μετά τοῦ ἀνθρώπου ἡ σύμπασα κτίσις. Ὅταν ψάλλωμεν τήν Γ' ᾠδήν τοῦ Κανόνος τοῦ Πάσχα, τό «Νῦν πάντα πεπληρῶται φωτός, οὐρανός τε καί γῆ καί τά καταχθόνια· ἐορταζέτω γοῦν πᾶσα κτίσις τήν ἔγερσιν Χριστοῦ, ἐν ἣ ἑστερέωται», τότε διακηρύσσεται ὅτι ὁλόκληρον τό σύμπαν εἶναι στερεωμένον καί πλήρες ἀνεσπέρου φωτός. Ὅχι μόνον διά τήν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀλλά καί διά τήν ὅλην δημιουργίαν, ἰσχύει τό «πρό Χριστοῦ» καί τό «μετά Χριστόν».

Ἡ ἐκ νεκρῶν Ἑγερσις τοῦ Κυρίου ἀποτελεῖ τόν πυρῆνα τοῦ Εὐαγγελίου, τό σταθερόν σημεῖον ἀναφορᾶς ὅλων τῶν κειμένων τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀλλά καί τῆς λειτουργικῆς ζωῆς καί τῆς εὐσεβείας τῶν Ὁρθοδόξων. Ὄντως, εἰς τό «Χριστός Ἀνέστη» συνοψίζεται ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ βίωσις τῆς καταργήσεως τοῦ κράτους τοῦ θανάτου εἶναι πηγὴ ἀνεκλαλήτου χαρᾶς, «ἐλευθέρως ἀπό τὰς δεσμεύσεις αὐτοῦ τοῦ κόσμου».

«Χαράς τά πάντα πεπλήρωται, τῆς ἀναστάσεως τήν πείραν εἰληφότα». Ἐκρηξις «χαράς μεγάλης» ἡ Ἀνάστασις διαποτίζει ὁλόκληρον τήν ἐκκλησιαστικήν ζωήν, τό ἦθος καί τήν ποιμαντικήν δρᾶσιν, ὡς πρόγευσις τῆς πληρότητος ζωῆς, γνώσεως καί χαράς τῆς αἰωνίου Βασιλείας τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁρθόδοξος πίστις καί ἀπαισιοδοξία εἶναι ἀσύμβατα μεγέθη.

Τό Πάσχα εἶναι διά τόν ἄνθρωπον ἐορτή ἐλευθερίας καί νίκη κατά τῶν ἀλλοτρίωτικῶν δυνάμεων, ἐκκλησιοποιήσις τῆς ὑπάρξεώς μας, πρόσκλησις εἰς συνεργίαν διά τήν μεταμόρφωσιν τοῦ κόσμου. Ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας καθίσταται «ἓνα μεγάλο Πάσχα», ὡς πορεία πρὸς «τήν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ»². Τό βίωμα τῆς Ἀναστάσεως ἀποκαλύπτει τό κέντρον καί τήν ἐσχατολογικήν διάστασιν τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας. Αἱ βιβλικαί μαρτυρίαι περὶ τῆς Ἐγέρσεως τοῦ Σωτῆρος ἀναδεικνύουν τήν δύναμιν τῆς ἐλευθερίας τῶν πιστῶν, εἰς τήν ὁποίαν καί μόνην φανεροῦνται τό «μέγα θαῦμα», τό ὁποῖον παραμένει ἀπρόσιτον εἰς κάθε καταναγκασμόν. «Βουλομένων γάρ, οὐ τυραννουμένων τό τῆς σωτηρίας μυστήριον»³. Ἡ ἀποδοχή τῆς θείας δωρεᾶς ὡς «διάβασις» τοῦ πιστοῦ πρὸς τόν Χριστόν, εἶναι ἡ ἐλευθέρα ὑπαρκτική ἀπάντησις εἰς τήν ἀγαπητικήν καί σωστικήν «διάβασιν» τοῦ Ἀναστάντος πρὸς τόν ἄνθρωπον. «Χωρίς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν»⁴.

Τό μυστήριον τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου συνεχίζει καί σήμερον νά κλονίζει τās θετικιστικάς βεβαιότητας τῶν ἀρνητῶν τοῦ Θεοῦ ὡς «ἀρνήσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας», τοὺς ὁπαδούς τῆς «φενάκης τῆς αὐτοπραγματώσεως χωρὶς Θεόν» καί τοὺς θαυμαστάς τοῦ συγχρόνου «ἀνθρωποθεοῦ». Δέν ἀνήκει τό μέλλον εἰς τόν ἐγκλωβισμόν εἰς τήν αὐτάρεσκον, συρρικνωτικήν καί κλειστήν ἐνθαδικότητα. Δέν ὑπάρχει ἀληθὴς ἐλευθερία χωρὶς Ἀνάστασιν, χωρὶς προοπτικήν αἰωνιότητος.

Πηγὴν ἀναστασίμου εὐφροσύνης διά τήν Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν ἀποτελεῖ ἐφέτος καί ὁ κοινός ἐορτασμός τοῦ Πάσχα ὑπὸ σύμπαντος τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ὁμοῦ μετὰ τῆς 1700^{ης} ἐπετείου τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία κατεδίκασε τήν κακοδοξίαν τοῦ Ἀρείου, τοῦ «κατασμικρύναντος τῆς Τριάδος τόν ἓνα, Υἱόν καί Λόγον ὄντα Θεοῦ», καί ἐθέσπισε τόν τρόπον καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας διά τήν ἐορτήν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος.

Ἡ Σύνοδος τῆς Νικαίας ἐγκαινιάζει μίαν νέαν περίοδον εἰς τήν συνοδικήν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας, τήν μετάβασιν ἀπὸ τό τοπικόν εἰς τό οἰκουμενικόν συνοδικόν ἐπίπεδον. Ὡς γνωστόν, ἡ Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος εἰσήγαγε τόν «ἄγραφον» ὅρον «ὁμοούσιος» εἰς τό Σύμβολον τῆς πίστεως, μέ

σαφή σωτηριολογικήν ἀναφοράν, ἡ ὁποία παραμένει τό οὐσιῶδες χαρακτηριστικόν τῶν δογμάτων τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, οἱ ἑορτασμοί τῆς μεγάλης ἐπετείου δέν εἶναι στροφή πρὸς τό παρελθόν, ἐφ' ὅσον τό «πνεῦμα τῆς Νικαίας» ἐνυπάρχει ἀδιαπτῶτως εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἐνότης τῆς ὁποίας συναρτᾶται μέ τὴν ὀρθὴν κατανόησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς συνοδικῆς ταυτότητός της. Ὁ λόγος περὶ τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὑπενθυμίζει τὰ κοινὰ χριστιανικά ἀρχέτυπα καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν διαστρεβλώσεων τῆς ἀμωμότητος ἡμῶν πίστεως καὶ μᾶς προτρέπει νά στραφῶμεν πρὸς τό βάθος καὶ τὴν οὐσίαν τῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ δέ κατὰ τό παρὸν ἔτος κοινός ἑορτασμός τῆς «Ἀγιοπάτης τοῦ Πάσχα ἡμέρας» ἀναδεικνύει τὴν ἐπικαιρότητα τοῦ θέματος, ἡ λύσις τοῦ ὁποίου ὄχι μόνον ἐκφράζει τὸν σεβασμὸν τῆς Χριστιανοσύνης πρὸς τὰ θεσπίσματα τῆς Συνόδου τῆς Νικαίας, ἀλλὰ καὶ τὴν συνείδησιν ὅτι «οὐ πρέπει ἐν τοιαύτῃ ἀγιότητι εἶναί τινα διαφοράν».

Μέ τοιαῦτα αἰσθήματα, ἔμπλεοι τοῦ φωτός καὶ τῆς χαρᾶς τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἀναβοῶντες τό κοσμοχαρμόσουν «Χριστός Ἀνέστη», ἅς τιμήσωμεν τὴν κλητὴν καὶ ἀγίαν ἡμέραν τοῦ Πάσχα διὰ τῆς ὀλοψύχου ὁμολογίας τῆς πίστεως ἡμῶν εἰς τὸν θανάτῳ τὸν θάνατον πατήσαντα, πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ ἀπάσῃ τῇ κτίσει ζωὴν χαρισάμενον Λυτρωτὴν, διὰ τῆς πιστότητος εἰς τὰς τιμίας παραδόσεις τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ διὰ τῆς ἀνυποκρίτου πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, ἵνα δοξάζεται καὶ διὰ πάντων ἡμῶν τό ὑπερουράνιον ὄνομα τοῦ Κυρίου.

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα ,βκε'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

1. Γρηγορίου Νύσσης, *Περὶ τῆς τριήμερου προθεσμίας τῆς Ἀναστάσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*, PG 46, 604.

2. Ρωμ. η', 21.

3. Μαξίμου Ὁμολογητοῦ, *Εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ Πάτερ ἡμῶν, πρὸς ἓνα φιλόχριστον*, PG 90, 880.

4. Ἰωάν. ιε', 5.

- ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ -

Αρ. Έγκυκλίου 83

Αρ. Πρωτ.: 681

Αρ. Διεκπ.: 386

ΠΑΣΧΑΛΙΟΣ ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρός
Τόν Ίερόν Κλήρον
καί τόν εὐσεβῆ λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Θέμα: «Πασχάλιος Ποιμαντορική Έγκύκλιος»

«Αὕτη ἡμέρα ἐποίησεν ὁ Κύριος»

Χριστιανοί μου,

(Ψαλμ. 117, 24)

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Καμμιά ἡμέρα δέν εἶναι τόσο μεγάλη καί ἀξιοσημείωτη, τόσο σπουδαία καί συντελεστική στήν εὐτυχία καί τήν χαρά τῆς ἀνθρωπότητας, ὅσον ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως. Ὅλες οἱ ἄλλες ἡμέρες, ὅσες θεωροῦνται ἱστορικοί σταθμοί, ἀφοροῦν σέ ὀρισμένη γενεά ἀνθρώπων ἢ ὀρισμένα ἔθνη καί ἀναφέρονται σέ γεγονότα, τῶν ὁποίων οἱ συνέπειες δέν εἶχαν τή σημασία καί τήν διάρκεια, πού ἔχουν οἱ συνέπειες τοῦ γεγονότος τῆς Ἀναστάσεως. Ἀσφαλῶς μάλιστα δέν θά ὑπάρξει ποτέ ἡμέρα τόσο μεγάλη καί ἐπίσημη, μέχρι τήν ἡμέρα, πού ὁ Ἀναστάς Κύριος θά ἔλθει καί πάλι στήν γῆ, ὡς ἔνδοξος Κριτής, γιά νά ἀνοίξει τίς πύλες τῆς αἰωνίου μακαριότητος, σέ ὅσους ἐλύτρωσε μέ τήν σταυρική Του θυσία. Ἐκεῖνη ἡ ἡμέρα, ὅμως, ἀντλεῖ τήν δόξα καί τήν λαμπρότητά της ἀπό τήν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως.

Ἔτσι ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως ξεχωρίζει ἀπό ὅλες τίς ἄλλες καί εἶναι ἀρχή νέας ζωῆς καί νέας δημιουργίας. Γι' αὐτό καί ὁ Θεόπνευστος Προφήτης προσκαλεῖ σέ ἀγαλλίαση καί εὐφροσύνη γι' αὐτή τήν ἡμέρα τούς σεσωσμένους πιστούς: «αὕτη ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος ἀγαλλιασώμεθα καί εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ» (Ψαλμ. 117,24).

Χριστιανοί μου!

Ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως εἶναι ἡμέρα προαιώνια, ἀδιάδοχη καὶ ἀτελεύτητη. Πρὸς αὐτὴ συγκλίνει ἡ ἀϊδῖος δημιουργικὴ βουλή τοῦ Θεοῦ, τὸ σχέδιον τῆς Θείας Οἰκονομίας γιὰ τὰ ὄντα καὶ τὸν ἄνθρωπο. Ὅτι συνέλαβε προαιώνια ἡ ἀπειρόσοφον βουλή τοῦ Θεοῦ ὡς τριαδικὴ ἐνέργεια γιὰ τὰ δημιουργήματα, καθορᾶται πλήρως καὶ τέλειο τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ κτίσις καὶ ὁ ἄνθρωπος, σέ σχέση φιλίας καὶ ἀγάπης μεταξύ τους, φιλιοῦνται καὶ μέ τὸν ἀπειρόσοφο Πλαστοργό τους.

Ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως ἀποτελεῖ τὴν χρυσὴ στιγμή, πού ὁ ἄπειρος αἰώνας τοῦ Θεοῦ ἐνώνεται ἀδιάστατα μέ τὸν ἱστορικό χρόνο, ἀποτελεῖ τὸ κέντρο, στό ὁποῖο ἀφ' ἑνός συστέλλεται ἡ αἰωνιότητα, ἀφ' ἑτέρου διαστέλλεται ὁ χρόνος, ἀναλυόμενος σέ αἰωνιότητα. Ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως φέρει τὸ συντριπτικό βάρος μιᾶς ἀπόρρητης μυστηριακῆς τελεσιουργίας, ἀποτελεῖ τὸν αἰώνιο σαββατισμό, τὴν ἡμέρα τὴν ὀγδόη, ὡς ἀπαρχὴ τοῦ μυστηριακοῦ χρόνου τῆς Βασιλείας, ὡς ἀφετηρία τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ σύμπαντος, φέρει ἄρρηκτα συνδεδεμένα τὸ θεῖο καὶ τὸ ἀνθρώπινο, τὸ ἄπειρο καὶ τὸ πεπερασμένο, τὸ αἰώνιο καὶ τὸ ἐγχρονο.

Χριστιανοί μου!

Ἡ λαμπροφόρος ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως εἶναι ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα, ἡ καινὴ καὶ καινοποιός, ὁ ἄυλος χρόνος καὶ ἡ φαεινὴ σάρκα τῆς ἀπέραντης Θείας αἰωνιότητος. Ὁ πιστός, πού ζεῖ τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, ζεῖ τὴν αἰωνιότητα, βιώνει μέσα στό χρόνο τὸ ἄχρονο.

Ἁγία ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, ἅγιοι νά γίνουμε κι ἐμεῖς.

Αἰώνια ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, αἰώνια νά ζήσουμε κι ἐμεῖς.

Λαμπρὴ ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, λαμπροφόρα καρδιά νά ἀποκτήσουμε κι ἐμεῖς.

Θεία ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, τὴν θέωση νά γευθοῦμε κι ἐμεῖς.

Χρόνια Πολλά, Ἁγία, Χριστοφόρα, Λαμπροφόρα, Ἀναστάσιμα!

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 2025

Μέ πατρικὲς εὐχές

Ὁ Μητροπολίτης

+ Ὁ Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν Μάρκος

- ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ -

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις: Ιωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι

Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

ΠΡΩΤ. 447

ΑΡΙΘ.

ΔΙΕΚΠ. 510

ΑΘΗΝΗΣΙ ΤΗ 6η Μαρτίου 2025

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ 3093

Πρός

τό Χριστεπώνυμο Πλήρωμα

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Περί τῶν Ἱερατικῶν Κλήσεων»

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας μας μετά πολλῆς χαρᾶς ἐπικοινωνεῖ μαζί σας, γιά νά σᾶς ὑπενθυμίσει ὅτι σήμερα, Κυριακή τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, προβάλλεται, ὅπως ἰδιαίτερως, ὁ Τίμιος καί Ζωοποιός Σταυρός πρός στηριγμόν τῶν πιστῶν, καθώς καί τό σπουδαῖο θέμα τῶν Ἱερατικῶν Κλήσεων, τό ὁποῖο ὅπως γνωρίζετε ἔχει μεγάλη σημασία γιά τήν ζωή καί τήν πορεία τῆς Ἐκκλησίας.

Κατά τήν παρούσα Κυριακή ὑψώνεται ὁ Τίμιος καί Ζωοποιός Σταυρός τοῦ Χριστοῦ καί καλούμεθα νά τόν προσκυνήσουμε. Νά ἐκφράσουμε δηλαδή τήν ἀγάπη, τήν πίστη, καί τήν εὐχαριστία μας πρός τόν Κύριο, ὁ Ὅποιος θυσιάσθηκε γιά τήν σωτηρία μας.

Στό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ μετέχουμε αὐτοβούλως μέ τήν πίστη, τήν μετάνοια καί τήν ἀγάπη, πού ὡς ἄνωθεν δωρήματα κατέρχονται ἀπό τόν Πατέρα τῶν Φώτων. Ὡς ἐκ τούτου, κάθε πιστός, ὁ ὁποῖος ἐλεύθερα ἀποδέχεται τήν δύναμη καί τό φῶς τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, καθίσταται καί ὁ ἴδιος δυνατός, εἰρηνικός,

φωτεινός, κοινωνός Πνεύματος Αγίου. Καί διδάσκεται, από τήν κάθετη διάσταση τοῦ Σταυροῦ, νά ἀγαπᾷ τόν Θεό καί Σωτῆρα μας, ὁ Ὅποιος πρῶτος μᾶς ἀγάπησε. Καί ἀπό τήν ὀριζόντια διάσταση τοῦ Σταυροῦ μαθαίνει νά ἀγαπᾷ τόν συνάνθρωπο, ἀκόμη καί τόν ἐχθρό, ὡς εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι θεμελιώνεται ἡ συναρμογή ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους. Καί μέ τόν ἀγῶνα νά διατηρήσουμε τήν μεταξύ μας ἐνότητα καί ἀγάπη, κατανοοῦμε ὅτι ὅσο πιά πολύ βιώνουμε ὡς δῶρο καί ὡς χάρη τό προνόμιο νά συνυπάρχουμε μέ τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο, τόσο περισσότερο αποκτᾷ νόημα καί προσλαμβάνει νέες διαστάσεις ἡ ἴδια ἡ ὑπαρξή μας.

Ὁ Τίμιος Σταυρός εἶναι ἡ Ζωή καί ἡ Ἀνάστασή μας. Στήν Ἐκκλησία κάθε ἀγιαστική πράξη καί εὐλογία τελεῖται μέ τήν δύναμη τοῦ Σταυροῦ, ὁ Ὅποιος εἶναι τό θυσιαστήριο καί ὁ Θρόνος τοῦ Θεοῦ, ἡ Δόξα καί τό σημεῖο τῆς Παρουσίας Του, τό σημεῖο καταλλαγῆς Θεοῦ καί ἀνθρώπου.

Ἐπομένως, λίαν καλῶς ἡ Ἐκκλησία μας θέσπισε κατά τήν Κυριακή τῆς Σταυροπροσκυνήσεως νά ἀναδεικνύει τό θέμα τῶν Ἱερατικῶν Κλήσεων, καθότι, ὅπως εὐστοχα ἔχει ἐπισημανθεῖ ἀπό λόγιο Κληρικό τῶν καιρῶν μας: «ὁ Ἱερεὺς δέν εἶναι ἄνθρωπος, ἀλλά ἡ θυσία ἐνός ἀνθρώπου πού προστίθεται στήν θυσία τοῦ Γολγοθᾶ». Ἔτσι, Σταυρός καί Ἱερωσύνη συνδέονται καί δεικνύουν τό βάθος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πού φανερῶνεται μέ τήν θυσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τί σημαίνει, ὅμως, Ἱερατική Κλήση; Πολύ σύντομα θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι εἶναι τό κάλεσμα, ἡ πρόσκλησις τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ἐπιθυμεῖ, ἔχει τήν κλίση, τήν ἔφεση, τήν διάθεση νά ὑπηρετήσῃ μέ πιστότητα, ταπεινοφροσύνη, τιμιότητα, ἀγνότητα καί ἀγάπη θυσιαστική τό Ἅγιο Θυσιαστήριο, τήν Ἐκκλησία, τοὺς πιστοὺς ὡς μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καί ἀδελφούς του ἐν Κυρίῳ.

Ἡ Ἐκκλησία, ἀπό τοὺς ἀποστολικούς χρόνους, μεταδίδει τό χάρισμα τῆς Ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ, διὰ τῶν Ἐπισκόπων Της, στοὺς νέους Κληρικούς, οἱ ὁποῖοι μέ τήν χειροτονία τους καθίστανται φορεῖς αὐτοῦ τοῦ πνευματικοῦ χαρίσματος, λειτουργοί τῶν Μυστηρίων, κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου, πατέρες πνευματικοί καί

ἀδελφοί τῶν πιστῶν, συνεργοί Θεοῦ, διάκονοι τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων.

Ὅμως, πέραν τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς, ἡ Ἐκκλησία προσπαθεῖ νά μεταδώσει στούς ποιμένες καί λειτουργούς Της καί τόν ἀποστολικό τρόπο ζωῆς, δηλαδή τήν ἀποστολική καί πατερική πίστη καί διδαχή· τό ἥθος καί τήν πνευματικότητα τῶν Ἀγίων, τήν ἱερατική συνείδηση καί αὐτογνωσία· τό δέος καί τόν σεβασμό στό μυστήριο τῆς Ἱερωσύνης, ἄνευ του ὁποίου δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει Ἐκκλησία καί, ἐπομένως, σωτηρία γιά τόν ἄνθρωπο. Καθότι, μέ τήν Ἱερωσύνη λαμβάνουμε στήν βάπτισή μας τό χάρισμα τῆς θεϊκῆς υἰοθεσίας καί γινόμαστε μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, τόν Ὅποιο ἐνδύομεθα ὡς φῶς καί ὡς χάρη. Μέ τήν Ἱερωσύνη συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες μας, ἱεουργεῖται ἡ θεία Εὐχαριστία, ὥστε νά γινόμαστε σύσσωμοι καί σύναιμοι Χριστοῦ, καί κατέρχεται ὁ οὐρανός στήν γῆ ὡς πρόγευση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος τονίζει χαρακτηριστικά ὅτι: «τό ἔργο τῆς Ἱερωσύνης ἐπιτελεῖται μέν πάνω στήν γῆ, ἐξισώνεται ὁμως μέ τό ἔργο τῶν ἀγγελικῶν Δυνάμεων».

Γι' αὐτό ἄς παρακαλοῦμε θερμά τόν Κύριο νά δίνει στήν Ἐκκλησία Κληρικούς ἀξιούς τῆς ἀποστολῆς τους, οἱ ὁποῖοι νά ἐμπνέονται ἀπό τήν εὐαγγελική καί πατερική ζωή καί παράδοση. Τοιοῦτοτρόπως θά ἀναζωπυρώνουν τό χάρισμα τῆς Ἱερωσύνης τους, καθότι, ὅπως γράφει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, «ἡ Ἱερωσύνη εἶναι κάθαρσις τοῦ νοῦ· φέρνει κοντά στόν Θεό τόν ἄνθρωπο καί στόν ἄνθρωπο τόν Θεό». Οἱ ὑποψήφιοι Κληρικοί μας χρειάζονται συμπαράσταση καί ἐνίσχυση. Ὡς ἐκ τούτου, οἱ πνευματικοί Πατέρες καί οἱ γονεῖς ἄς μὴ διστάζουν νά ἐνθαρρύνουν καί νά προτρέπουν τούς νέους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἔφεση γιά τήν Ἱερωσύνη καί, βεβαίως, τίς ἀπαραίτητες πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις, νά ἀποδεχθοῦν τό κάλεσμα τοῦ Θεοῦ καί νά διακονήσουν ὡς Ἱερεῖς τήν Ἐκκλησία καί τόν ἀποπροσανατολισμένο ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας.

Ἀγαπητοί, ὁ Χριστός μετὰ τήν Ἀνάστασή Του ὑπέβαλε τρεῖς φορές στόν Ἀπόστολο Πέτρο τό ἐρώτημα ἐάν Τόν ἀγαπᾷ περισσότερο ἀπό τούς ἄλλους Μαθητές. Ὁ Πέτρος ἀπερίφραστα ὁμολόγησε: «Ναί, Κύριε, σύ οἶδας ὅτι φιλῶ σε»· καί τότε ὁ Κύριος τοῦ ἀνέθεσε τήν διαποίμανση τῶν πιστῶν (Ἰω. 21, 15 18). Θεωροῦμε ὅτι

τό ἴδιο ἐρώτημα θέτει ὁ Χριστός πρὸς ὅλους τοὺς Κληρικούς τῆς Ἐκκλησίας Του. Ἄς εὐχηθοῦμε κάθε Ἱερεὺς νὰ μπορεῖ νὰ ἀποκριθεῖ ὅπως ὁ Πέτρος: «Ναί, Κύριε, ἐσύ γνωρίζεις ὅτι σέ ἀγαπῶ». Καί ὅποιος ἀγαπᾷ ἀληθινά τὸν Χριστό εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἀγαπᾷ καὶ τοὺς ἀδελφούς τοῦ Χριστοῦ, ὁλόκληρη τὴν Ἐκκλησία, ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα.

Εἶθε ἡ δύναμις καὶ ἡ χάρις τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ νὰ ἐμπνέει ὅλους ὅσοι αἰσθάνονται τὴν κλήση τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν Ἱερωσύνη, ὥστε νὰ ἀναδειχθοῦν Ἱερεῖς πίστεως, ἀγάπης καὶ θυσίας, ἄξιοι τῆς κλήσεώς τους καὶ μέ συνείδηση ἀκατάγνωστη γιὰ νὰ δοξάζεται ὁ Θεός, ὁ Ὅποιος δοξάζει, ἀγιάζει καὶ θεώνει αὐτοὺς πού Τὸν δοξάζουν.

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καὶ ἀγάπης ἐν Κυρίῳ

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
† Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱερόθεος
† Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος
† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ
† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ
† Ὁ Πειραιῶς Σεραφεῖμ
† Ὁ Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου, Κέας, Μήλου, Δήλου καὶ Μυκόνου Δωρόθεος
† Ὁ Γρεβενῶν Δαβίδ
† Ὁ Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριᾶς Ἰουστῖνος
† Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου Στέφανος
† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἀθανάσιος
† Ὁ Λήμνου καὶ Ἀγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος
† Ὁ Θεσσαλονίκης Φιλόθεος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.81
ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Πρός
Τόν Ἱερόν Κλήρον
καί τόν εὐσεβῆ λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως

Χριστιανοί μου!

Ἡ σημερινή Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας μᾶς προσκαλεῖ νά ψαύσωμε τήν οὐσία της.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἔχει τή συνείδησι τῆς Μιᾶς Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Αὐτό δέν εἶναι ἀπλῶς ἰσχυρισμός, ἀλλά μιᾶ εὐλογία πού προέρχεται ἀπό τή σταυρική θυσία τοῦ Θεανθρώπου, πού καταλήγει στήν Ἀνάστασι. Καί ἀπό τή θυσία τῶν ἁγίων πού ἀκολουθοῦν τὸ παράδειγμά του. Αποτελοῦν τὸ σῶμα του. Καί συγκροτοῦν τήν Ἐκκλησία, ὡς τή μικρὰ ζύμη πού οὐρανώνει τὸ γεῶδες ἡμῶν φύραμα.

Ἡ προτροπή τοῦ Κυρίου εἶναι σαφής: «Εἰ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μου». Καί: «Ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής».

Σᾶς ἔδωσα παράδειγμα. Ὅποιος θέλει ἄς ἔλθῃ μαζί μου. Σηκῶστε τὸν σταυρό σας καὶ ἀκολουθήστε με, χωρὶς νὰ ἔχετε παράπονο πρὸς οὐδένα. Ἀλλὰ «ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν...».

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεάνθρωπος. Αὐτό εἶναι τὸ γεγονὸς πού μᾶς κρατᾶ στῆ ζωῇ. Γι' αὐτό, τὸ θέμα δέν εἶναι πῶς νὰ δώσωμε λύσεις σὲ προβλήματα («καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν»), ἀλλὰ νὰ ἀφήσωμε νὰ φανῇ πῶς λύνει τὰ προβλήματα ὁ ἐν ἡμῖν ζῶν Κύριος. Ὅταν αὐτὸ συμβῇ, τότε βασιλεύει σὲ ὅλους ἡ γαλήνη.

Κανεῖς δέν μπορεῖ νὰ ἀντισταθῇ στὸν Θεάνθρωπο πού δέν προκαλεῖ κανένα, ἀλλὰ ὁ ἴδιος «πάντα ὑπομένει» γιὰ νὰ σώσῃ ὅλους.

Έρχεται για να θυσιάση τὴν ψυχὴ του ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τοὺς φίλους του.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἀλλὰ ἔρχεται νὰ δώσῃ σ' αὐτὸν τὸν κόσμον τὴ μαρτυρία τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ βασιλείας.

Αὐτὸ πραγματοποιεῖται ἐπειδὴ δὲν κάνει τὸ θέλημά της ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ οὐρανίου Πατρός. Ἡ ὑπακοὴ αὐτὴ ὀρίζει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸν λόγο καὶ τὸν τρόπο τῆς ὑπάρξεώς της.

Ἡ Παρθένος Μαρία στὴ συζήτησί της μὲ τὸν Ἀρχάγγελο Γαβριὴλ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καταλήγει στο· «Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου. Γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου». Καὶ ἀναδεικνύεται Θεοτόκος.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς στὴ Γεθσημανὴ τελειώνει τὴν προσευχὴ του μὲ τό: «Μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω». Καὶ νικᾷ τὸν θάνατο διὰ τοῦ θανάτου.

Ἡ Ἐκκλησία ζητᾷ καθημερινῶς μὲ τὴν Κυριακὴ προσευχὴ «γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς» καὶ ὁδεύει πρὸς τὸ πλήρωμα τῶν ἐσχάτων. Τὸ «γενηθήτω τὸ θέλημά σου» εἶναι ἡ κατάληξι ἑνὸς προσωπικοῦ ἀγῶνα. Καὶ ἡ ἀρχὴ μιᾶς πορείας μὲ ἄλλη, ἀκατανίκητη δύναμι.

Ζοῦμε τὴν πραγματικότητα ποὺ γεννᾶται ἀπὸ τὴν ὑπακοὴ στοῦ Θεοῦ θέλημα. «Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν».

Ἐδῶ βρίσκεται τὸ πρωτεῖο. Ἐνα ζητάμε, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἔρχονται.

Ὅλα τὰ προβλήματα εἶναι λυμένα, ἐνῶ φαίνονται ἄλυτα. Ἐπειδὴ βρίσκεται μαζί μας ὁ Ἀναστημένος Κύριος, ποὺ μᾶς κοινοποιεῖ τὴ χάρι τῆς τριαδικῆς θεότητος.

Οὔτε μᾶς ἐγκαταλείπει ὁρφανούς, χωρὶς τὴν παρουσία τοῦ Πνεύματος· οὔτε μᾶς λύνει τὰ προβλήματα μηχανικά, ὑποτιμῶντας τὴν ὕπαρξί μας.

Τὸ μεγάλο χρέος τῶν Ὁρθοδόξων εἶναι νὰ ἀφήσωμε νὰ φανῇ ἡ ἀέναος Σύνοδος τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ποὺ λειτουργικὰ ζοῦμε ὡς θεολογικὴ μυσταγωγία.

Καὶ εἶναι δῶρο τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου καὶ τῆς παρουσίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού ὄλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας.

Δὲν ὑπάρχει μὲ ἄλλο τρόπο ἢ τριαδικὴ θεότης καὶ μὲ ἄλλο τρόπο ἢ ἐκκλησιαστικὴ ἐνότης. «Καθὼς σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοὶ καὶ γὰρ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὣσιν».

Δὲν ὑπάρχει μὲ ἄλλο τρόπο ἢ Ἐκκλησία καὶ μὲ ἄλλο τρόπο διδάσκει ἢ θεολογεῖ. Ὁ τρόπος τῆς ὑπάρξεώς της φανερώνει τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς της καὶ κηρύττει τὴ θεολογία της.

Ἡ Ὁρθόδοξη Θεολογία εἶναι μίᾳ μαρτυρία πίστεως. Καὶ ἡ Ἐκκλησία, μιὰ βεβαιώσει ὅτι ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τὸν κόσμον.

Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι μιὰ δωρεὰ εὐλογίας γιὰ ὅλους, πάνω ἀπὸ λόγια καὶ στοχασμούς. «Ὑπερίπταται Θεοτόκε ἀγνή τὸ θαῦμα σου τὴν δύναμιν τῶν λόγων».

Ἐχει ἐνσωματώσει στὴ λειτουργικὴ της ζωὴ ὅλη τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεανθρώπου· τὴ σάρκωσι, τὸν σταυρό, τὴν Ἀνάστασι, τὴν Ανάληψι. Τὸ διακρίνεις αὐτὸ πάνω στὸ μεταμορφωμένο σῶμα τῆς ὑπάρξεώς της.

Ὅλα ἀλλοιώνονται μὲ τὴ θεία χάρι· ἡ θεολογία τῶν θεολόγων, ἡ εἰκονογραφία τῶν ἁγιογράφων, τὸ μέλος τῶν μελωδῶν, ἡ ζωὴ τῶν πιστῶν. Αὐτὴ ἡ θεία ἀλλοίωσι, ὡς συνέπεια τῆς τριαδικῆς συστάσεως τῆς Ἐκκλησίας, πείθει τοὺς πεινασμένους τὴν ἀλήθεια ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἐγκαταλείπει ἀλλὰ ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, καθὼς ἀγαπᾷ τὸν μονογενῆ Του Υἱό.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πορεύεται μέσα στὴν ἱστορία ὡς ὁ Ἀναστημένος Χριστός, πού προχέει εἰρήνη καὶ χαρά.

Πρέπει νὰ νοιώθης πεινασμένος καὶ διψασμένος γιὰ τὰ αἰώνια καὶ ἀδιάφορος γιὰ τὰ ἐφήμερα. Τότε θὰ τὸν δῇς ὡς τέλει Θεὸ καὶ τέλει ἄνθρωπο, πού σὲ ὀδηγεῖ στὸ πλήρωμα τῆς ζωῆς, τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης.

«Ὅλος ἦν ἐν τοῖς κάτω καὶ τῶν ἄνω οὐδόλως ἀπῆν ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος. Συγκατάβασις γὰρ θεϊκὴ, οὐ μετάβασις δὲ τοπικὴ γέγονε».

Μᾶς προσφέρει αὐτὸ πού εἶναι. Μᾶς ὑψώνει ἐκεῖ πού βρίσκεται.

(συνέχεια εἰς σελ. 17)

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
«ΑΓΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ»

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ἐν Βροντάδῳ Χίου σήμερον τῇ 13ῃ Μαρτίου σωτηρίου ἔτους 2025 καὶ ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν «ΑΓΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ» συνήλθεν εἰς ἑκτακτον Συνεδρίαν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτῆς ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν κ. Μάρκου, παρόντων καὶ τῶν Μελῶν: κ. Νικολάου Χαροκόπου, κ. Κωνσταντίνου Βεργίνα, κ. Μαριάννας Πελαντῆ καὶ κ. Δεσποίνης Μπογῆ-Βορριά.

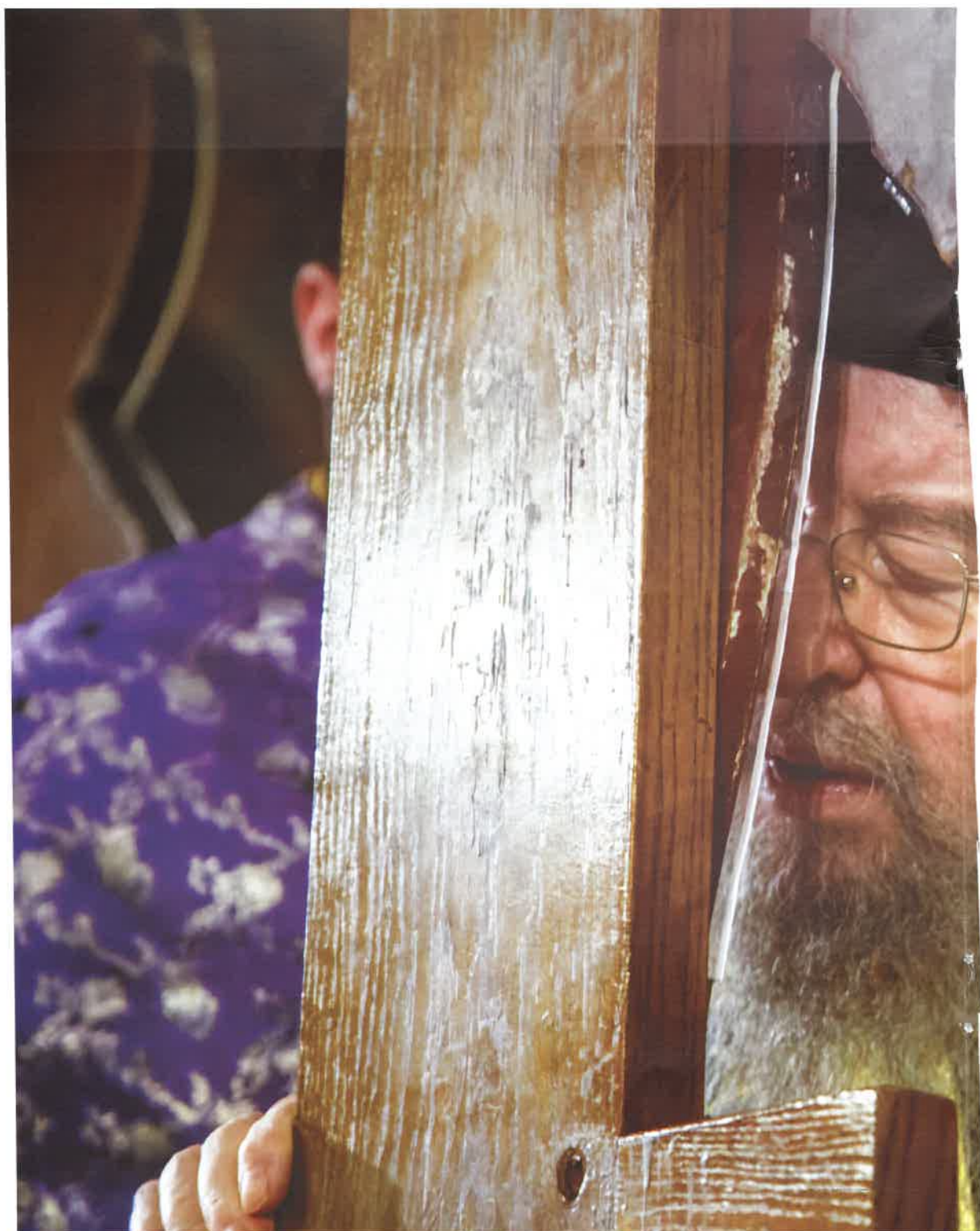
Ὁ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸ σῶμα τὴν πρὸς τὸν Ἀναστάνα Κύριον ἐκδημίαν τοῦ πολυσεβάστου, μακαριστοῦ καὶ ἀοιδίμου

Παναγιωτάτου Μητροπολίτου
πρώην Θεσσαλονίκης
κυροῦ **ΑΝΘΙΜΟΥ**

(τοῦ ἀπὸ Ἀλεξανδρουπόλεως)

Ὁ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος, ἀναφερόμενος μὲ ἐκδηλον συγκίνησιν καὶ πολὺν σεβασμὸν εἰς τὸν ἐκδημήσαντα ἀείμνηστον Μητροπολίτην πρώην Θεσσαλονίκης κυρὸν Ἀνθιμον, σημειώνει ὅτι ὑπῆρξεν ἐμβληματικὴ μορφή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ θεολογικοῦ κόσμου, ἐσηματοδότησε τὴν ἀρχιερατικὴν του ζωὴν μὲ ἱεροπρέπειαν, σοβαρότητα, καθαρότητα, ζῆλον καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν θείαν Λατρείαν. Τὸ πλούσιον πνευματικὸν του ἔργον καὶ αἱ ἀγιοπνευματικαὶ του διδαχαὶ καὶ συμβουλαὶ του ἀποτελοῦν παρακαταθήκην. Ἐπίσης, ἀνέφερε ὅτι ἡ Βιβλιοθήκη εἶναι ἔμπλεως ὅλων τῶν βιβλίων, τῶν περιοδικῶν καὶ γενικώτερον τῶν ἐκδόσεων τοῦ μεγάλου Ἱεράρχου καὶ ἐξέφρασεν βεβαίαν τὴν ἐλπίδα ὅτι τώρα ἀπὸ τοῦ οὐράνιου θυσιαστήριον θὰ πρεσβεύῃ διὰ πάντας ἡμᾶς.

Τὸ Δ.Σ. ὁμοφώνως ψηφίζει:

« Π ρ ο σ κ υ ν ο ὦ μ é ν Σ ο υ

τά πάθη Χριστέ».

α. Νά ἀναρτηθῶσι μεσίστιοι αἱ Σημαῖαι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκφορᾶς του.

β. Νά πραγματοποιηθῇ ἐκθεσις ἀπάντων τῶν βιβλίων του.

γ. Νά διοργανωθῇ ἐκδήλωσις παρουσιάσεως τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου του εἰς τὸ πλαίσιον τῆς διακονίας ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΙΛΗΤΑΡΙΟΝ

δ. Νά τοποθετηθῇ φωτογραφία του εἰς τὴν Βιβλιοθήκην «ΑΓΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ».

ε. Νά τελεσθῇ ἀρχιερατικὴ ἐπιμνημόσυκος δέησις κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας εἰς τὸν Ἱ.Ν.Ἀγ. Μάρκου Βροντάδου, κρουομένων πενθίμως τῶν κωδόνων.

στ. Νά τελεσθῇ Μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Παναγίας Βοηθείας.

ζ. Τό κατ' ἔτος χορηγούμενον βραβεῖον εἰς τὸν πρῶτον ἀριστεύσαντα εἰς τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά νά δοθῇ ἐφέτος εἰς μνήμην του.

η. Νά ἐπιδοθῇ τὸ παρόν εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις Θεσσαλονίκης καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως, καὶ

θ. Νά δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἰστοσελίδος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν.

Μεθ' ὃ μὴ ὑπάρχοντος ἐτέρου θέματος ἐλύθη ἡ Συνεδρίασις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ὁ Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν Μ Α Ρ Κ Ο Σ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Νικόλαος Χαροκόπος,
Κωνσταντῖνος Βεργίνας,
Μαριάννα Πελαντῇ
Δέσποινης Μπογῆ-Βορριά.

(συνέχεια ἐκ σελ. 12)

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς Ὁρθόδοξης Θεολογίας. Δὲν εἶναι «μετάβασι τοπικὴ» ποὺ παρακολουθεῖς μὲ τὶς αἰσθήσεις, ἐλέγχεις μὲ τὴ σκέψι καὶ ρυθμίζεις μὲ τὴ θέλησί σου. Ἀλλὰ «συγκατάβασι θεϊκὴ» ποὺ ἀλλοιώνει καὶ μεταμορφώνει τὴ ζωὴ σου.

Ἡ θεϊκὴ συγκατάβασι σοῦ χαρίζει τὴν εὐλογία τῆς ἀναλήψεως ποὺ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὸ μεγαλεῖο τῆς ταπεινώσεως.

Εἶναι τέλειος Θεὸς καὶ γίνεται τέλειος ἄνθρωπος. Ἔχει νὰ φέρῃ ὄχι κάτι σχετικὸ καὶ ἐφήμερο ἀπὸ αὐτὰ ποὺ εἴχαμε, ἀλλὰ κάτι θεϊκό, αἰδίο καὶ τετελειωμένο ἐν Πνεύματι. «Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν».

Αὐτὸς εἶναι ὁ νέος τρόπος ποὺ φέρνει τὴ ζωὴ καὶ τὴν εἰρήνη στὸν κόσμο. Κάθε ἀληθινὸς ἅγιος, μὲ τὴν ταπείνωσι καὶ τὴ χάρι τοῦ Πνεύματος, εἶναι μιὰ θεία ἐπίσκεψι καὶ παρηγοριά γιὰ ὅλους τοὺς ἀδυνάτους.

Στὴ Θεία Λειτουργία βρίσκουν τὴν Ἐκκλησίαν ὡς μιὰ θεοφάνεια ἑνσαρκῇ. «Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ...ἀνελήφθη ἐν δόξῃ». Καὶ μένει ἀδιαστάτως μαζί μας διὰ Πνεύματος Ἁγίου.

Ἦλθε καὶ μᾶς ἐπισκέφθηκε. Ἐφυγε καὶ τότε φανερώθηκε. Ἀγιάστηκε ἡ ἄφιξι καὶ ἡ ἀναχώρησι. ἡ ἐνσάρκωσι καὶ ἡ ἀνάληψι, ἡ παρουσία καὶ ἡ ἀπουσία.

Ὅταν ζητᾷς νὰ γίνῃ τὸ θέλημά Του ἄχρονο φῶς καταυγάζει τὴ ζωὴ σου. Καταργεῖ χωρισμοὺς καὶ ἀποστάσεις. Ἀκοῦς τὸν Κύριο μέσα στὴν τρικυμία τῶν προβλημάτων νὰ λέῃ: «Εγὼ εἰμι. Μὴ φοβεῖσθε». Ἀπλώνεται γαλήνη γύρω καὶ μέσα σου. Δὲν ἀνησυχεῖς γιὰ τίποτε. Ἔχεις ἐμπιστοσύνη στὴν ἀγάπη του. Ἡ ζωὴ σου καὶ ἡ ζωὴ ὅλων εἶναι Αὐτός.

Τὸ ψεύτικο εἶναι ταραγμένο καὶ ἀνεδαφικό, γιατί ζητᾷ τὰ δικά του, ὄχι τὰ τῶν πολλῶν ὅπως σωθῶσι. Τὸ ἀληθινὸ εἶναι ἥρεμο καὶ παντοδύναμο, γιατί γεννᾶται ἀπὸ τὴ θυσία τῶν πάντων.

Ἐνας πιστὸς ἔχει συνείδησι τῆς δικῆς του ἀδυναμίας καὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἀγάπης τοῦ Δυνατοῦ. Δὲν διερωτᾶται γιὰ τὸ πῶς θὰ ἐξελιχθοῦν τὰ πράγματα, γιατί ζώντας ἐν Χριστῷ βρίσκεται στὴν ἀρχὴ τῆς δημιουργίας καὶ στὸ τέλος.

Μέσα στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησίαν δὲν ἀναπολοῦμε ἱστορικὰ γεγονότα, ἀλλὰ ζοῦμε λειτουργικὰ τὴ σωτηρία ποὺ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ

ἐγένετο καὶ γίνεται. Εἶναι ὅλα παρόντα. Συνεορτάζουν τὰ ἐπουράνια καὶ τὰ ἐπίγεια.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἓνας ἐσμός κοσμικῶς ἐπιτυχημένων καὶ καλῶς διοργανωμένων γιὰ τὴν πρόσκαιρη ζωὴ. Ἀλλὰ τὸ σύνολο τῶν ἀληθινῶν καὶ ἀπεγνωσμένων ἀπὸ τὶς κοσμικὲς ἐπιτυχίες καὶ εὐτυχίες, ποὺ εἶναι ἀνάξιες τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ καταφεύγουν στὸν Ζωοδότῃ ποὺ εἶναι «ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, ὁ τῶν χειμαζομένων σωτὴρ, ὁ τῶν πλεόντων λιμὴν, ὁ τῶν νοσούντων ἰατρός».

Τὸ θέμα εἶναι ἂν μπορούμε νὰ λειτουργοῦμεθα ὅταν λειτουργοῦμε.

Ἄν μπορούμε (ὅσο γίνεται) νὰ λέμε ὅπως ὁ Ἀπόστολος: «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός».

Ἄν μπορούμε μετὰ παρησίας, ἀκατακρίτως, νὰ τολμοῦμε νὰ ἐπικαλούμεθα τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ νὰ λέμε: «...γεννηθῆτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς».

Τότε ζοῦμε τὴ σύνοδο τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ἡ ὁποία ἀενάως ἱεουργεῖται στὴν Ἐκκλησία ποὺ ὁμολογεῖ: «Ἡμῖν σύμφωνος ἡ γνώμη τῇ Εὐχαριστίᾳ καὶ ἡ Εὐχαριστία βεβαιοῖ τὴν γνώμην». Τότε αὐθόρμητα λέμε: «Ἐδοξε τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν». Καὶ συνεχίζομε τὴ μία παράδοσι ἐν ὑπερώῳ λειτουργικῷ τόπῳ, ὅπου ἀνήγαγε ὁ Θεάνθρωπος τὴν Ἐκκλησία Του.

Τώρα Τὸν γνωρίζεις στὴν κλάσι τοῦ Ἄρτου καὶ στὸ σπάσιμο τῆς ἀντοχῆς σου νὰ φανερώνεται ὡς ὁ Ἀναστημένος. Καὶ σὺ ἀλλοιώνεσαι μὲ τὴ μυστικὴ ἔλλαμψι. Ἀποκτᾷς ἄλλη αἴσθησι καὶ βεβαιότητα. Συνεχίζεται ἡ ζωὴ. Ὅλα μεταμορφώνονται καὶ ἐνώνονται. Δὲν σταματᾷ ἡ πορεία ποὺ φαίνεται στάσι, οὔτε ὁ λόγος ποὺ συμπύσσεται στὴ σιωπῇ. Ὅλα συγκεντρώθηκαν στὸ ἐλάχιστο ποὺ εἶναι μέγιστο. Σὲ μιὰ στιγμή ποὺ εἶναι αἰωνιότης. Σὲ ἓνα ἅγιο μαργαρίτη ποὺ εἶναι ὁλος ὁ Χριστός.

Ὁ ἄνθρωπος βρίσκει τὸ ἓνα ποὺ ζητᾷ, ὅταν μιὰ στιγμή τοῦ ἀποκαλύπτονται τὰ πάντα· ὅταν βγῇ στὴ λειτουργικὴ κορυφὴ («ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγε») καὶ γνωρίσῃ τὸν Κύριο ὡς Θεάνθρωπο. Τότε βλέπει μέσα στὴν ἀστραπὴ τῆς θεότητος ὅσα προηγήθηκαν καὶ ὅσα ἀκολουθοῦν. Βρίσκεται διὰ μιᾶς παντοῦ.

Σφραγίζεται τὸ ἦθος του. Ἡρεμεῖ ἡ καρδιά του. Γνωρίζει αὐτὸν ποὺ εἶναι τὸ Α καὶ τὸ Ω. Ταπεινώνεται ἀπὸ χαρὰ ὡς ἀνάξιος γιὰ τὴν τιμὴν ποὺ τοῦ γίνεται νὰ δῇ τὰ ἀθέατα. Καὶ νὰ τοῦ ἐρμηνευτοῦν τὰ ἀκατανόητα τῆς θείας ἀγάπης.

Ὅταν ὁ Κύριος εἰς Ἑμμαοὺς ἐγίνε ἀφαντος στὴν κλάσι τοῦ ἄρτου, δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν «παραβιάσουν» νὰ μείνῃ μαζί τους. Γιατὶ δὲν «προσεποιεῖτο» ὅτι πηγαίνει ἄλλοῦ, ὅπως συνέβη προηγουμένως, ἀλλὰ πράγματι ἔφυγε καὶ ἔμεινε μαζί τους μὲ τὴν ἴδια πρᾶξι ὡς ὁ Ἀναστημένος. Ἐφτασαν στὸ τέλος· ἐκεῖ ποὺ τοὺς ὁδηγοῦσε ὁ Ἄγνωστος. Ἐφτασαν σ' Αὐτὸν ποὺ εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.

Τώρα πραγματοποιεῖται αὐτὸ ποὺ ζήτησε: «Θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κάκεῖνοι ὥσι μετ' ἐμοῦ».

Τώρα πραγματοποιεῖται καὶ τὸ ἄλλο αἶτημά του πρὸς τὸν οὐράνιο Πατέρα: Δὲν ζητῶ νὰ τοὺς πάρῃς ἀπὸ τὸν κόσμος, ἀλλὰ νὰ τοὺς προφυλάξῃς ἀπὸ τὸν πονηρὸ ἀπὸ τὸν κίνδυνον νὰ προσπαθοῦν νὰ νοοῦν τὰ οὐράνια τῆς καινῆς κτίσεως καὶ θεολογίας μὲ κοσμικὸ τρόπο.

Τώρα καταλαβαίνει τὸν πατερικὸ λόγο: «ὅπου ἂν ᾖ ἡ Χριστὸς Ἰησοῦς ἐκεῖ καὶ ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία». Ὅλα ὑπάρχουν καὶ ἐννοοῦνται μὲ ἄλλο τρόπο.

Ἡ ἀξία τῆς ζωῆς δὲν ὑπολογίζεται ἀνθρώπινα μὲ στοιχεῖα μετρούμενα, ἀλλὰ ἐντοπίζεται διὰ τῆς χάριτος στὸ ἐλάχιστον ποὺ διαστέλλεται στὸ ἀπεριόριστον.

Δέχεσαι τὸ λίγον ποὺ σοῦ χαρίζει καὶ ἀπολαμβάνεις τὸ πᾶν ποὺ «ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη».

Τὸ πολὺ δὲν βρίσκεται οὔτε αὐξάνεται μὲ τὴν ποσότητα ἀλλὰ ἀφθαρτίζεται μὲ τὴν εὐχαριστία.

Κερδίζεις αὐτὸ ποὺ χάνεις προσφέροντάς το ἀπὸ ἀγάπη σ' αὐτὸν ποὺ εἶναι ἀέναος προσφορά.

Καὶ Αὐτὸς ποὺ φανερῶνεται μὲ τὸ νὰ γίνεται ἀφαντος σὲ παίρνει μαζί Του στὴν καινὴ πολιτεία.

Σαρκοῦται ὁ Λόγος καὶ βιοῦται ἡ θεολογία διὰ τοῦ «φρονοῦντες καὶ πράττοντες» λειτουργικά.

Ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου εἶναι μιὰ θεοφάνεια. «Εἰγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἦκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλε». Σᾶς μεταφέρω τὴ ζωὴ καὶ τὴ χάρι τῆς τριαδικῆς θεότητος.

«Καθὼς ἠγάπησέμε ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ ἠγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ».

Δὲν ἔρχομαι καθὼς ὁ κόσμος, νὰ φέρω εἰρήνην ἐφήμερη καὶ ἀγάπη ἐπίπλαστη. Ἦλθα νὰ φέρω τὴν ὑγεία καὶ τὴ ζωὴ τὴν αἰώνια. «Ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστὶ καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστί, καὶ ὁ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ».

Θέλω νὰ σᾶς κοινοποιήσω αὐτὰ ποὺ εἶδα καὶ ἤκουσα ἀπὸ τὸν Πατέρα μου: «ἃ ἑώρακα παρὰ τῷ Πατρὶ μου λαλῶ». Καὶ «ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐγνώρισα ὑμῖν».

«Πάτερ ἅγιε», θέλω νὰ δοῦν τὴ δόξα ποὺ μοῦ ἔδωσες, γιατίι μὲ ἀγάπησες πρὸ καταβολῆς κόσμου.

Νὰ δοῦν τὴ σχέσι τῆς δόξας μὲ τὴν ἀγάπη. Νὰ ἀπολαύσουν τὴ χάρι τῆς ἐλευθερίας διὰ τῆς ὑπακοῆς. Νὰ εἶναι ἓνα, ὅπως ἐμεῖς εἴμαστε ἓνα. Νὰ βλέπουν τὴ δόξα ποὺ εἶχα πρὸ καταβολῆς κόσμου καὶ ποὺ θὰ ἔχω ἀφοῦ περάσῃ ὁ κόσμος. Καὶ εἶναι ἡ ἴδια μὲ τὴν ὁποία θὰ ἔλθω «κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς».

Νὰ δοῦν τὴ δόξα μου, γιὰ νὰ χορτάσουν τὴν πείνα τους. «Χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου».

Νὰ πεισθοῦν γιὰ τὴν ἀλήθεια τῆς ἀγάπης. Καὶ νὰ ἀναπαυθοῦν μετὰ τὸν κόπο καὶ τοὺς σταυροὺς τῆς ζωῆς.

Νὰ ἀστράψῃ τὸ φῶς. «Ὅσοις ἔπνευσεν ἡ θεόρρυτος χάρις...».

Νὰ μὴν τοὺς δοθῇ κάτι ἀπατηλό, ποὺ δὲν σβήνει τὴ δίψα τοῦ ἀνθρώπου.

Νὰ ἐγκεντρισθῇ τὸ μπόλι τῆς ὑπάρξεώς τους στὴν καλλιέλαιο τῆς ἀγάπης, ποὺ οὐδέποτε ἐκπίπτει «τό μέγα τραῦμα, ὁ ἄνθρωπος».

Αὐτὴ εἶναι ἡ οὐσία τῆς Ὁρθοδοξίας.

**ΜΕΤΑ ΠΑΤΡΙΚΩΝ ΕΥΧΩΝ
+ Ο ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ
ΜΑΡΚΟΣ**

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ. 82 ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Πρός
Τόν Ἱερὸν Κλήρον
καί τόν εὐσεβῆ λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

«Διψῶ»
(Ιωάν. 19, 28)

Μεγάλη Παρασκευή!

Ἡ εἰκόνα τῆς ἀνεκφράστου καί ἀπείρου συγκαταβάσεως τοῦ Θεοῦ εὐρίσκεται ἐνώπιόν μας. Ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός Ἑσταυρωμένος! Τόν κατεδίκασαν οἱ ἄνθρωποι, Τόν ἐβασάνισαν οἱ ἄνθρωποι, Τόν ἐσταύρωσαν οἱ ἄνθρωποι.

Κι Ἐκεῖνος μόνος, ὁ μόνος ἀναμάρτητος, μετέωρος μεταξύ οὐρανοῦ καί γῆς, ὁ ποιητής οὐρανοῦ καί γῆς, μέσα στήν πολύκροτη σιωπή Του, διατυπώνει μία λέξη τεσσάρων γραμμάτων, **ΔΙΨΩ**.

Ὁ Ἱερὸς Εὐαγγελιστής ὑποσημειώνει ὅτι ἡ διατύπωση αὐτῆς τῆς λέξεως γίνεται γιὰ νά ἐκπληρωθεῖ ὁ παλαιοδιαθηκικός λόγος «καί εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὁ ὄξος» (Ψαλμ. 38, 22).

Διψάει ὁ Θεός, ὁ δημιουργὸς τοῦ ὕδατος, «πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος» (Γεν. 1, 2), «καί διεχώρισεν ὁ Θεός ἀνά μέσον τοῦ ὕδατος, ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, καί ἀνά μέσον τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος» (Γεν. 1, 7).

Διψάει ὁ Θεός, ὁ Ὅποιος ἐγέμισε τίς θάλασσες καί τοὺς ὠκεανούς, τίς πηγές καί τὰ ποτάμια, γιὰ νά δροσίξει τὸν ἄνθρωπο.

Διψάει ὁ Θεός, ὁ Ὅποιος συγκεντρώνει στὰ νέφη τὰ ὕδατα γιὰ νά βρέχει καί νά ποτίζει τὴν γῆ.

Διψάει ὁ Θεός, ὁ Ὅποιος ἔκανε πόσιμο τό πικρὸ νερό τῆς πηγῆς Μαρά, γιὰ νά ξεδιψάσει τὸν λαό Του.

Διψάει ὁ Θεός, τόν Ὅποϊον εἶδαν «τά ὕδατα καί ἐφοβήθησαν» (Ψαλμ. 76, 17), τά ποτάμια καί ἐστράφησαν πίσω.

Διψάει ὁ Θεός, ὁ Ὅποϊος ὑδροδοτεῖ τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων μέ «ὔδωρ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. 4, 14), τό Ὅποιο, ὅποιος δέχεται, δέν διψᾷ στούς αἰῶνες.

Διψάει ὁ Θεός, ὁ Ὅποϊος μᾶς προσκαλεῖ στήν Πίστη Του μέ συνέπεια «ὔδωρ βαθύ λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός, ποταμός δέ (νά) ἀναπηδύει καί πηγὴ ζωῆς» (Παροιμ. 18, 4).

Κι ἐμεῖς στήν πολυώδυνη θεϊκὴ δίψα τοῦ Γολγοθᾶ προσθέτουμε τήν δική μας ἀφυδάτωση, τήν ξηρασία τοῦ εἶναι μας. Αὐτό ἐπιτείνει περισσότερο τήν δίψα τοῦ Θεανθρώπου.

Διψάει γιά τήν Πίστη μας στή Θεία Ἀποκάλυψη τῶν Ἀγιογραφικῶν Κειμένων καί τήν Ὁρθόδοξη ἐρμηνεία τῶν Θεοφόρων Πατέρων.

Διψάει γιά τήν ζωὴ τῆς ἀρετῆς, τήν σύμφωνη μέ τίς θεόσδοτες ἐντολές Του, πού ὁδηγεῖ στήν ἰσάγγελη ἀγνότητα τοῦ κατοικητηρίου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Διψάει γιά τόν ἐμπλουτισμό τῆς Ἐκκλησίας μέ πιστούς, εὐλαβεῖς, φιλακόλουθους, σεμνοὺς καί μαρτυρικοὺς Κληρικούς.

Διψάει γιά τήν δημιουργία χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, εὐλογώντας τό ζευγάρι τοῦ ἄνδρα καί τῆς γυναίκας κατὰ τήν σχέση Χριστοῦ καί Ἐκκλησίας.

Διψάει γιά τήν γέννηση ἀπ' τίς εὐλογημένες οἰκογένειες πολλῶν παιδιῶν, πού θά ξαναζωντανέψουν σήμερα τήν πατρίδα μας, πού θά γεμίσουν αὖριο μέ ἁγίους τόν Παράδεισο.

Διψάει γιά τήν δικαιοσύνη στούς ἀδικουμένους, τήν παρηγοριά στούς πενθοῦντες, τήν εἰρήνη στούς ἐμπολέμους, τήν ὑποστήριξη στούς κατατρεγμένους, τήν ὑγεία στούς ἀσθενεῖς.

Διψάει γιά ἱεραποστολική διακονία στίς χῶρες τῆς Ἀφρικῆς καί τῆς Ἀσίας, γιά νά γνωρίσουν «τόν ποιήσαντα πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων ἐξ ἐνός αἵματος». (Πράξ. 17, 26).

Διψάει γιά τήν μετάνοια τῶν ἁμαρτωλῶν πού θά τούς φέρει τήν κάθαρση, θά τούς δωρίσει τόν φωτισμό, θά τούς χαρίσει τήν θέωση.

Διψάει γιά τήν προαγωγή τῆς τέχνης ὡς ἐκφράσεως τοῦ ὠραίου καί τοῦ ἀγαθοῦ, ἀπό πολυταλάντους καλλιτέχνες καί ὄχι ἀπό νοσηροῦς κακοτέχνες.

Κι ἐμεῖς; Σ' αὐτήν τήν πυρέσσουσα δίψα τοῦ Χριστοῦ, γονατίζουμε μπροστά στό Σταυρό καί μέ ξηρά τά χεῖλη μας λέμε:

Ἐλα Χριστέ μου, νά Σέ ξεδιψάσουμε,
μέ τή δροσιά τῆς πίστεώς μας,
μέ τά δάκρυα τῆς μετανοίας μας,
μέ τούς ἰδρώτες τῶν πνευματικῶν ἀγώνων μας,
μέ τίς σταλαγματιές τῆς καρδιάς μας·
ρυσάκια ἐμεῖς, πού τά ὑδροδοτεῖ
ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς,
ὁ ὠκεανός τῆς θείας ἀγάπης,
ὁ Ἑσταυρωμένος Θεός μας,
Ἑσὺ!

Μετά πατρικῶν εὐχῶν
+ Ὁ Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν
Μάρκος

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ κ. ΜΑΡΚΟΥ

- Ἐκδότης: Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ.
- Ἀπευθύνεσθε: «ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ» - Ἱερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν - Κων. Ἀμάντου 24, Τ.Κ. 82100 - ΧΙΟΣ.
- Ἰστοσελίς: <http://www.imchiou.gr>
- Ἡ «ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ» διανέμεται δωρεάν.
- Δεκτές αὐτοπροαίρετες δωρεές ἀναγνωστῶν, ὑπέρ τοῦ κατηχητικοῦ καί φιλανθρωπικοῦ ἔργου.
- IBAN GR 98 0110 4900 0000 4900 0199 68

Ἡ Ἑξοδος τοῦ Μεσολογγίου

τοῦ Παναγιώτου Λάλα,
Πτυχ. Ἱστορικοῦ Τμήμ. Φιλοσοφικῆς Ἀθηνῶν

Τό ἔθνος τῶν Ἑλλήνων, πάντα θεοσεβούμενο στό διάβα τῶν αἰώνων, χρειάστηκε νά δοκιμαστεῖ ὑπό τοῦ ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ γιά 400 χρόνια. Σέ αὐτά τά 400 χρόνια δοκιμάστηκαν ἡ πίστη καί τά δομικά στοιχεῖα τῆς φυλῆς μας. Ὁ πατέρας τῆς Ἱστορίας Ἡρόδοτος, στό 7^ο βιβλίο του, τήν Πολύμνια ἀναφέρει: «μένοντας ἐν τῇ τάξει, ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι». Καί κάπως ἔτσι αὐτή ἡ φράση, ὡς πατρική συμβουλή ἀπό τήν ἀρχαία Ἑλλάδα μετουσιώθηκε τό 1821 στό "Ἐλευθερία ἢ Θάνατος".

Τόν Μάϊο τοῦ 1821, δύο μῆνες μετά τό ξέσπασμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης στήν Πελοπόννησο, οἱ ὀπλαρχηγοί τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδας, καθὼς ἐπίσης τῆς Ἠπείρου καί τῆς Μακεδονίας, θά ἀκολουθήσουν τόν γενικό ξεσηκωμό τοῦ Γένους. Ἡ πόλη τοῦ Μεσολογγίου, θά ἀποτελέσει τό ἐπαναστατικό κέντρο τοῦ ἀγῶνα τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδας. Ἡ στρατηγική σημασία τῆς πόλης τονίζεται ἀπό τοὺς χρονικογράφους καί ἱστορικούς τῆς περιόδου, πού χαρακτηρίζουν τό Μεσολόγγι ὡς "τό κλειδί τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδας καί τήν κολώνα τῆς Πελοποννήσου". Τήν κρίσιμη ὥρα τοῦ ἀγῶνα, **τό Μεσολόγγι θά καταστεῖ ἡ κιβωτός τῶν φυλῶν τοῦ ἑλληνισμοῦ**, καθὼς πλάϊ στοὺς γηγενεῖς ἀμυνόμενους συρρέουν πρὸς ἐνίσχυση Πελοποννήσιοι, Στερεοελλαδίτες, Ἐπτανήσιοι, Μακεδόνες, Βλάχοι, Ἀρβανίτες, Ἠπειρώτες, Αἰγαιοπελαγίτες, Κρητικοί ἀλλά καί Φιλέλληνες ἀπό ὅλη τήν Εὐρώπη.

Ὁ Σουλτάνος Μαχμούτ, θέλοντας νά καταστείλει τήν ἐπανάσταση καί πιεζόμενος ἀπό τήν Ἱερὰ Συμμαχία τοῦ Μέτερνιχ, τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1822, στέλνει τόν Ὁμέρ Βρυώνη καί τόν Μεχμέτ Ρεσίτ, γνωστό ὡς Κιουταχή, μέ δύναμη 8.000 ἀνδρῶν, ὥστε νά ἰσοπεδώσουν τό Μεσολόγγι. Ἡ πρώτη πολιορκία διήρκησε δύο μῆνες, μέχρι καί τόν Δεκέμβριο τοῦ 1822. Ὑπερασπιστής καί ἀρχηγός τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου εἶναι ὁ 23χρονος Ἀθανάσιος Ραζή - Κότσικας, γόνος τῆς εὐπορης οἰκογένειας τῶν Ραζήδων ἀπό τήν Κεφαλληνία. Ὁ Ραζή - Κότσικας, διακρίνεται στό πεδίο τῆς μάχης καί παράλληλα διαθέτει ὅλη του τήν περιουσία, ὥστε νά ὀχυρωθεῖ ἡ πόλη μέ τά κατάλληλα ὀχυρωματικά ἔργα. Σέ αὐτή τήν πρώτη πολιορκία θά ξεχωρίσει ἐπίσης ἡ ἡγετική μορφή τοῦ Σουλιώτη ὀπλαρχηγοῦ Μάρκου Μπότσαρη. Ὁ Μπότσαρης κράτησε τό Μεσολόγγι

ὄρθιο καί ἀπώθησε τούς ἐπίδοξους πολιορκητές, δίνοντας παράταση ζωῆς στούς πολιορκημένους. Κι ὅταν ὁ Μάρκος ξεψύχησε, λίγους μῆνες ἀργότερα, στή μάχη τοῦ Κεφαλόβρυσου, λίγο ἔξω ἀπό τό Καρπενήσι, οἱ σύντροφοί του δέν βρῆκαν πουθενά ἄλλοῦ πιό φιλόξενη, ἐλεύθερη καί ἱερή γῆ ἀπό αὐτή τοῦ Μεσολογγίου γιά νά θάψουν τό σῶμα τοῦ ἥρωα.

Μετά ἀπό αὐτή τήν πρώτη νίκη, οἱ Μεσολογγίτες δέν ἐφησυχάζουν. Ἀντιθέτως, ἐτοιμάζονται καί ὀργανώνονται ἐκ νέου. Ὁ **Χιώτης μηχανικός Μιχαήλ Κοκκίνης**, ὀργανώνει τήν ὀχύρωση τῆς πόλης ἐνισχύοντας τά τείχη, τήν τάφρο καί τούς προμαχώνες, πού οἱ ντόπιοι ἀποκαλοῦν “ντάπιες”. Ἡ ἰδιοφυΐα τοῦ Κοκκίνη καθιστᾷ τό Μεσολόγγι ἀπόρρητο. Ὅσο συμβαίνουν αὐτά, ὁ Φιλέλληνας Λόρδος Βύρων τό 1824, βαριά ἄρρωστος, ἀφήνει τήν τελευταία του πνοή στό Μεσολόγγι, συγκινώντας ὅλο τόν ἐλεύθερο κόσμο τῆς ἐποχῆς. Στόν τάφο του στήν Ἀγγλία διαβάζει κανεῖς: *“Προσέφερα στήν Ἑλλάδα τά χρήματά μου, τήν ὑγεία μου καί τό χρόνο μου. Τώρα προσφέρω καί τή ζωή μου”*.

Τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1825, ξεκινάει ἡ δεύτερη πολιορκία τοῦ Μεσολογγίου. Ὁ Σουλτάνος στέλνει αὐτή τή φορά ὀργανωμένο στρατό 20.000 ἀνδρῶν, ὑπό τόν Κιουταχή. Ἡ ἐντολή πού τοῦ δίνει εἶναι: *“Τό Μεσολόγγι ἢ τό κεφάλι σου”*. Μέσα στό Μεσολόγγι, 11.000 ψυχές θά ἐπιβεβαιώσουν τή ρήση τοῦ Θουκυδίδη *“ἐλεύθερον τό εὐψυχον”*. Παρά τίς ἐπί σειρά μηνῶν προσπάθειες, ὁ Κιουταχῆς ἀποτυγχάνει νά καταλάβει τήν πόλη. Τό ἀξιόμαχο τῶν πολιορκημένων, τό ἔργο τοῦ Χιώτη μηχανικοῦ Κοκκίνη ἀλλά καί οἱ ἐπιδρομές τοῦ Γεώργιου Καραϊσκάκη στά νῶτα τοῦ Κιουταχῆ, καθηλώνουν τό ὀγκῶδες στρατεύμα τῶν Ὀθωμανῶν. Παράλληλα, ὁ Ὑδραῖος ναύαρχος Ἀνδρέας Μιαούλης μέ τό στόλο του, ἀνεφοδιάζουν διά θαλάσσης συνεχῶς τούς πολιορκημένους μέ τρόφιμα καί πολεμοφόδια. Τόν Αὐγουστο, μέσα σέ κλίμα ἐνθουσιασμοῦ, μπαίνει στό Μεσολόγγι ὁ Κίτσος Τζαβέλας μέ 580 ἐπίλεκτους Σουλιῶτες, ἀναπτερώνοντας τό ἠθικό τῶν πολιορκημένων.

Ἀκόμα καί ὅταν ὁ Ἱμπραήμ κατέφτασε στό Μεσολόγγι τό Δεκέμβριο τοῦ 1825, πρὸς ἐνίσχυση τοῦ Κιουταχῆ, μέ ἐπιπλέον 10.000 ἄντρες, 145 πλοῖα καί σύγχρονα πυροβόλα καί κανόνια, δέν κατέστη δυνατό νά κυριεύσει τήν πόλη. Οἱ Τουρκοαιγύπτιοι ἔχοντας ἀποκλείσει

διά ξηρᾶς τό Μεσολόγγι, στράφηκαν πρὸς τή λιμνοθάλασσα τῆς πόλης καί τίς ὀχυρωμένες νησίδες τῆς. Τήν 25^η Μαρτίου τοῦ 1826, 130 λέοντες θά γράψουν ἱστορία στήν νησίδα τῆς Κλείσοβας, συντρίβοντας 6.000 Τουρκοαιγυπτίους. Ἦταν τέτοια ἡ ἀντίσταση τῶν ὑπερασπιστῶν, πού ὁ ἐθνικός ποιητής Διονύσιος Σολωμός ἀναφέρει στούς Ἐλεύθερους Πολιορκημένους: "Τά μάτια μου δέν εἶδαν τόπο ἐνδοξότερον ἀπό τοῦτο τό ἁλωνάκι".

Ὅμως, ὁ κλοιός ἐσφιγγε καί ἡ ἀντίστροφη μέτρηση γιά τοὺς πολιορκημένους εἶχε ξεκινήσει. Ὁ ἀνεφοδιασμός ἀπό ξηρᾶς καί θαλάσσης ἦταν ἀδύνατος, τὰ πολεμοφόδια καί τὰ τρόφιμα στέρευαν. Αὐτό πού δέν μποροῦσε νά καταφέρει γιά χρόνια ὁ ἐχθρός, ἄρχισε νά τό καταφέρνει ἡ πείνα, ἡ λειψυδρία καί οἱ ἀρρώστιες. Οἱ μαρτυρίες τοῦ Μάγερ, τοῦ Ἀρτεμίου Μίχου, τοῦ Νίκου Μακρῆ, τοῦ Νίκου Κασομούλη καί ἄλλων αὐτοπτῶν μαρτύρων συγκλονίζουν.

Καθὼς ἡ πείνα θέριζε, οἱ πολιορκημένοι, ἀφοῦ ἐξάντλησαν τὰ καθαρά ζῶα, στράφηκαν πρὸς τὰ ἀκάθαρτα. Θρέφονται πλέον μέ κάθε εἶδους χόρτο πού φυτρώνει ἀπό τή ματωμένη γῆ, ἐνῶ σέ κάποιες περιπτώσεις παρατηρεῖται ἀκόμα καί τό φαινόμενο τῆς ἀνθρωποφαγίας πτωμάτων. Ὁ ναύαρχος Μιαούλης, μέ ἐπιστολή του πρὸς τήν ἐλληνική κυβέρνησι, ἐνημερώνει γιά τήν τραγική κατάσταση πού ἐπικρατεῖ στήν πόλη ἐξαιτίας τῆς πείνας καί τῆς δίψας, τονίζοντας πῶς ἡ πτώση τοῦ Μεσολογγίου εἶναι ζήτημα ἡμερῶν.

Ἄκρα τοῦ τάφου σιωπὴ στὸν κάμπο βασιλεύει.

Λαλεῖ πουλί, παίρνει σπυρί κ' ἡ μάνα τό ζηλεύει.

Τά μάτια ἡ πείνα ἐμαύρισε, στά μάτια ἡ μάνα μνέει,

στέκει ὁ Σουλιώτης ὁ καλὸς παράμερα καί κλαίει.

«Ἐρμο τουφέκι σκοτεινό, τί σ' ἔχω 'γὼ στό χέρι;

Ὅπου σύ μοῦγινες βαρὺ κι ὁ Ἀγαρηνὸς τό ξέρει».

Οἱ Μεσολογγίτες, παρὰ τήν ἐξαθλίωσή τους, ἀπορρίπτουν κάθε πρόταση τοῦ ἐχθροῦ γιά παράδοση. Ἀπαντοῦν γενναῖα στίς δελεαστικές προτάσεις τοῦ Ἱμπραήμ: "Τό κάστρο μας θέλεις; Τά κλειδιά του εἶναι κρεμασμένα στίς μποῦκες τῶν κανονιῶν μας. Ἐλα νά τά πάρεις!". Οἱ πολιορκημένοι ἔχοντας ὑπερβῆ τὰ ἀνθρώπινα ὅρια, ἐξομολογοῦνται, κοινωνοῦν, καί ἐναποθέτοντας τίς ἐλπίδες τους στό Θεό, ἀποφασίζουν νά πραγματοποιήσουν τό βράδυ τῆς 10^{ης} πρὸς 11^η Ἀπριλίου, τήν ἡρωϊκή ἐξοδο πρὸς τήν ἀθανασία. Οἱ γυναῖκες ντύνονται ἄντρες, παίρνουν τὰ

όπλα καί δίνουν στά παιδιά τους άφιόνι, γιά νά μή καταλάβουν τό χαλασμό πού θά έρχόταν. Μέ τρεῖς φάλαγγες, υπό τοῦ Νότη Μπότσαρη, τοῦ Κίτσου Τζαβέλα καί τοῦ Αθανάσιου Ραζῆ - Κότσικα, 3.000 περίπου ψυχές κραδαίνοντας τά όπλα, έφορμοῦν στούς πολιορκητές, προσπαθώντας νά ανοίξουν τό δρόμο πρὸς τήν ελευθερία καί τή λύτρωση. Ἡ φάλαγγα τοῦ Ραζῆ - Κότσικα μέ τά γυναικόπαιδα θά ὑποστῇ τίς πιό βαριές ἀπώλειες. Από τούς 3.000 έξοδίτες ἐπέζησαν τελικά 1.300, τό σχέδιο τῆς Ἑξόδου εἶχε προδοθεῖ.

Μέσα στό Μεσολόγγι, ἔχουν μείνει πέντε μέ ἕξι χιλιάδες γυναικόπαιδα, ἡλικιωμένοι καί ὅσοι ἦταν ἀνήμποροι νά ἀκολουθήσουν τίς φάλαγγες τῶν μαχητῶν τῆς Ἑξόδου. Ὁ γηραιός προὔχοντας τῆς πόλης Χρήστος Καψάλης, καλεῖ τόν ἄμαχο πληθυσμό νά συγκεντρωθεῖ στήν πυριτιδαποθήκη γιά νά βρεῖ ἑνδοξο θάνατο. Τήν ὥρα πού οἱ Τουρκοαιγύπτιοι πλησιάζουν, ὁ Καψάλης ἀνατινάζει τήν πυριτιδαποθήκη, παίρνοντας μαζί του 6.000 Τουρκοαιγύπτιους. Ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης γράφει:

*Στόν τάφο του κλεισμένο, τό Μεσολόγγι,
σκέλεθρο, γυμνό, ξεσαρκωμένο,
δέν παραδίδει τά ἄρματα,
δέν γέρνει τό κεφάλι...*

ρατεῖ γιά νεκροθάφτη του τό Χρήστο τόν αἰψάλη...

Ἡ σφαγή τοῦ ἄμαχου πληθυσμοῦ πού ἀκολουθεῖ εἶναι γενική. Μητέρες πετᾶνε στά πηγάδια τά παιδιά τους γιά νά μήν πέσουν στά χέρια τῶν βαρβάρων. Σύζυγοι σκοτώνουν τίς γυναῖκες τους γιά νά μήν ἀτιμαστοῦν. Χιλιάδες γυναικόπαιδα ἐξανδραποδίζονται καί στέλνονται δοῦλοι στά σκλαβοπάζαρα. Λίγο πιό πέρα, στό νησάκι τοῦ Ἀνεμόμυλου, ὁ ἐθνομάρτυρας ἐπίσκοπος Ρωγῶν Ἰωσήφ, ὁ ἱερέας πού ἄλλοτε γυρνοῦσε ἀκούραστος ἀπό προμαχῶνα σέ προμαχῶνα γιά νά εὐλογήσει τούς μαχητές, ὁ ἱερέας πού κοινώνησε τούς έξοδίτες, ταμπουρώνεται στόν μύλο μαζί μέ γυναικόπαιδα καί βάζει φωτιά στό λιγοστό μπαρούτι πού τοῦ εἶχε ἀπομείνει. Οἱ Τουρκοαιγύπτιοι τόν πιάνουν ζωντανό καί ὁ Ἱμπραήμ τούς δίνει ἐντολή νά τόν γδάρουν καί νά τόν κρεμάσουν.

Καί ἔτσι τό Μεσολόγγι μπορεῖ νά ἔπεσε, ἀλλά κέρδισε τήν ἀθανασία. Ἡ θυσία τῶν πολιορκημένων, ἔγινε κραυγή ἐλευθερίας μέσα ἀπό τήν ποίηση, τή λογοτεχνία καί τή ζωγραφική τῆς ἐποχῆς. Ὁ ἀγώνας τοῦ δικαίου ἔναντι τοῦ ἀδίκου, τοῦ ἀδύνατου ἔναντι τοῦ ἰσχυροῦ, τοῦ

ἐλεύθερου πνεύματος ἔναντι τοῦ βαρβαρισμοῦ, ὑμνήθηκε ἀπό τόν Γκαίτε, τόν Οὐγκώ, τό Σολωμό καί πλήθος ἄλλων. Ἡ ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια, ἡ ἐλευθερία, ὁ ἥρωϊσμός καί ἡ αὐτοθυσία πήραν πρόσωπο, μέσα ἀπό τά χρώματα τοῦ Ντελακρουά, τοῦ Ντε Λανσάκ καί τοῦ Θεόδωρου Βρυζάκη. Ἄν ἡ σφαγή τῆς Χίου καί τό ὀλοκαύτωμα τῶν Ψαρῶν ἦταν τά γεγονότα πού ἐστρεψαν τά μάτια τῆς Εὐρώπης στοῦ ἑλληνικό ζήτημα, ἡ θυσία τοῦ Μεσολογγίου ἦταν ἡ ληξιαρχική πράξη γέννησης τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους.

Τό μήνυμα τοῦ Μεσολογγίου, ἐξακολουθεῖ νά πορεύεται ἀναλλοίωτο στοῦ διάβα τοῦ χρόνου, ἐμπνέοντας κάθε ἐλεύθερο ἄνθρωπο, κάθε εὐγενική καί ρομαντική ψυχή. Εἶναι μήνυμα ὑπερεθνικό, παγκόσμιο καί πανανθρώπινο. Μέσα ἀπό τά χαλάσματα καί τούς κλαυθμούς, μία φλόγα πίστεως καί ἐλπίδας ἐξακολουθεῖ νά καίει καί νά βάζει φωτιά στίς καρδιές μας. Ἄν καί ἐσεῖς λοιπόν νιώθετε σήμερα "ἐλεύθεροι πολιορκημένοι", σέ ἕναν κόσμο πού πνίγει τό ἐλεύθερο πνεῦμα σας, σέ ἕναν κόσμο πού ἡ κακία καί ἡ ἀδικία πολιορκοῦν τό "ἁλωνάκι" σας, τότε κρατήστε μέσα σας τή φλόγα τοῦ Μεσολογγίου. Σάν τόν Χιώτη μηχανικό Κοκκίνη, προετοιμαστεῖτε καί περιχαρακῶστε τήν ψυχή σας σκάβοντας βαθιές τάφρους. Ἀνυψῶστε τείχη γιά νά συντριβεῖ πάνω τους κάθε κακία καί βαρβαρισμός. Βρεῖτε τή δύναμη ἐκείνου τοῦ μικροῦ Σουλιώτη καί σταθεῖτε μέ καρτερικότητα στούς προμαχῶνες σας, τίς "ντάπιες", γιά νά ὑπερασπιστεῖτε τίς ἀρχές, τίς ἀξίες καί τά ἰδανικά σας. Κι ὅταν ὁ ἐχθρός σᾶς προτείνει δελεαστική παράδοση καί συμβιβασμό, ἐπιδειξτε ἐκείνη τήν ἀρετή πού μᾶς ἔφερε μέχρι σήμερα ἐδῶ ἐλεύθερους ὡς Ἕθνος, τήν ἀρετή τῆς ἀδιαλλαξίας. Μή διστάσετε τήν ὕστατη στιγμή, μέ πίστη καί ὄραμα νά πραγματοποιήσετε καί ἐσεῖς τή δική σας "ἐξοδο" γιά νέους ἀγῶνες, νέα Μεσολόγγια.

Χαῖρε ὦ χαῖρε Ἐλευθεριά...

Χαῖρε ὦ χαῖρε Ἕθνος τῶν Ἑλλήνων!

Αἰωνία τους ἡ μνήμη.

Καλή Ἀνάσταση σέ ἐσᾶς καί τίς οἰκογένειές σας.

(Ὁμιλία ἐκφωνηθεῖσα τήν Κυριακὴν τῶν Βαΐων 2025 εἰς Ἰ. Ν. Ἀγ. Γεωργίου Βροντάδου).

Δέσεις εις τόν κήπον τῶν Ἡρώων πόλεως Μεσολογγίου
(08.04.25).

Ὁ Σεβ. Χίου μέ τόν Πρύτανιν τοῦ Ἐθνικοῦ καί Καποδιστριακοῦ
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ ΣΙΑΣΟΝ (18.03.25)

« Λεῦτε λάβετε φῶς »
(Τελετή Ἀναστάσεως εἰς 3^ο ΕΤΕΘ - Γ' ΜΑΚ).

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
PORT PAYE
Τοι. Γραφείο ΧΩΡ.
Αρ. ΑΣ
ΕΛΛΑΣ - HELIAS

(ISSN:2529-1254)